

Hniloba včelího plodu

MVDr. Martin Kamler

Mgr. Veronika Jeřábková

Ing. Dalibor Titěra, CSc.

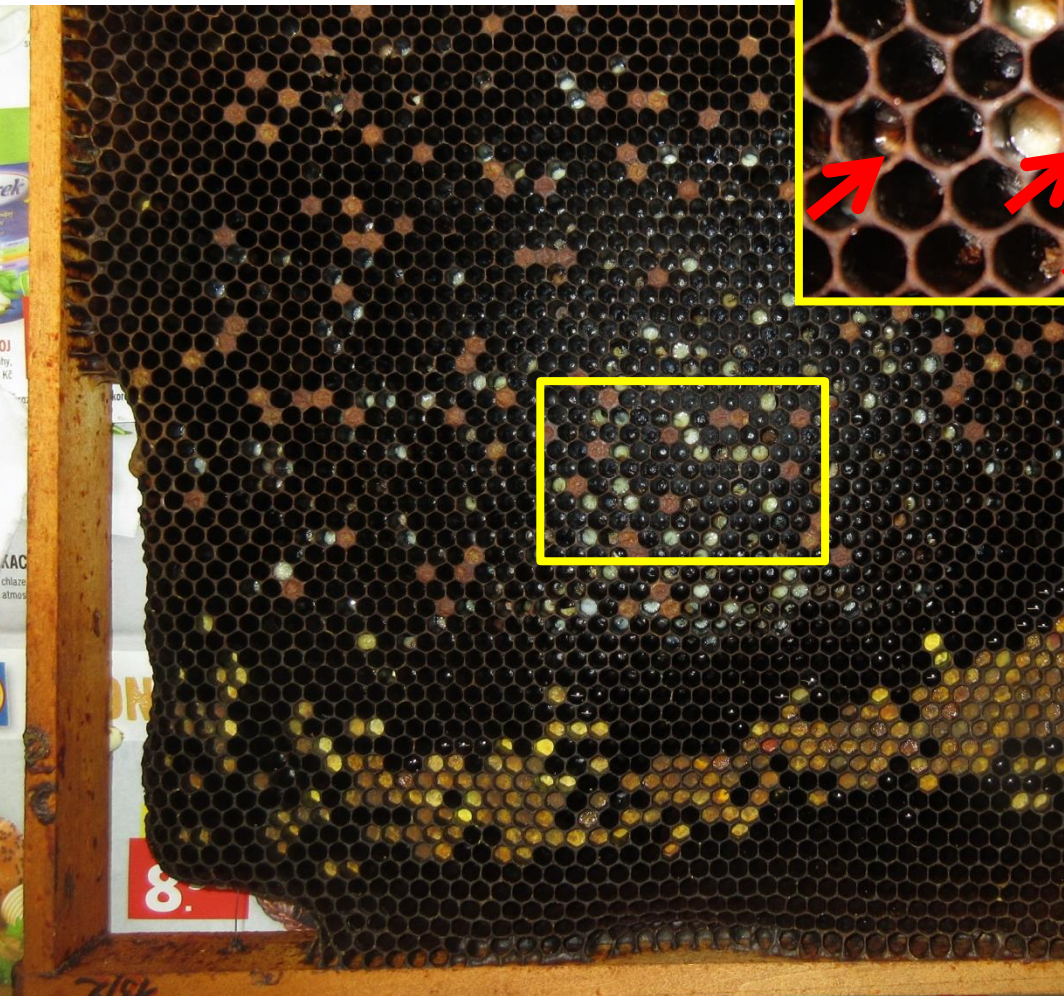
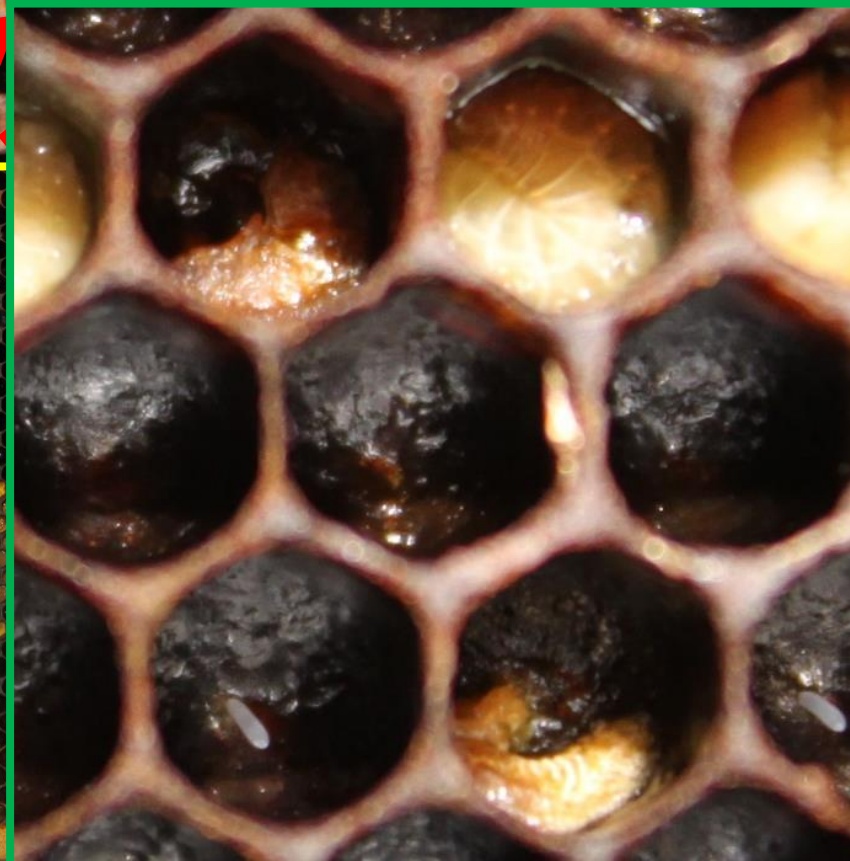
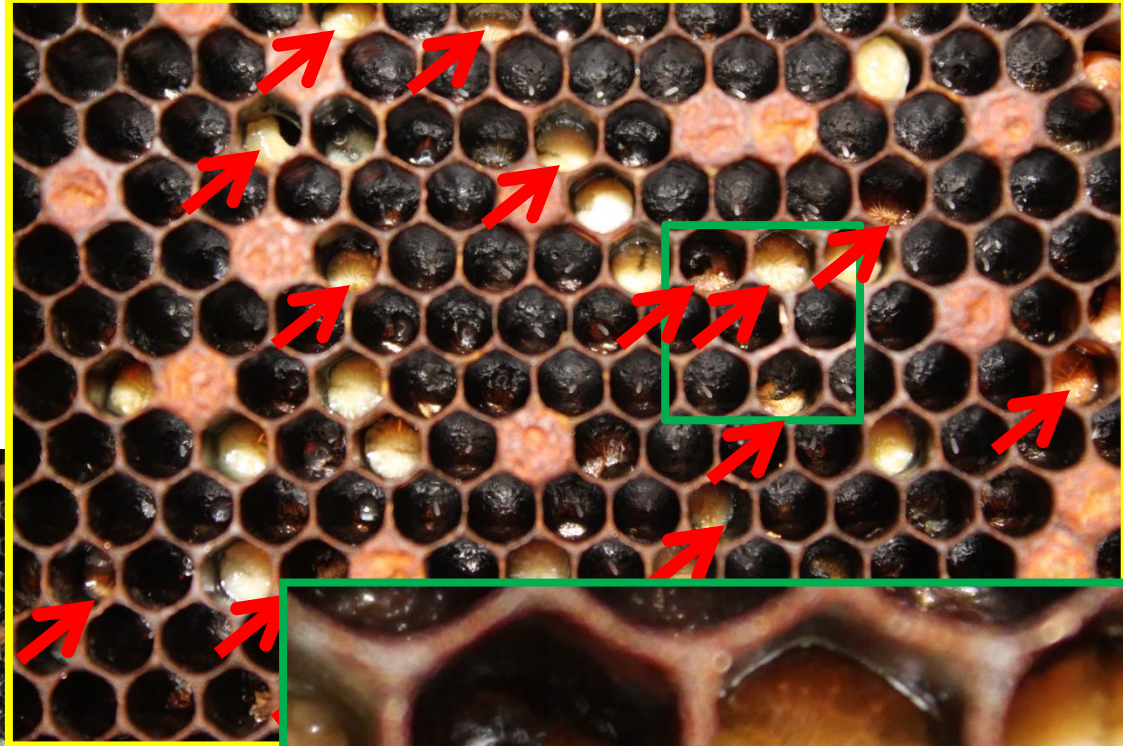

VÝZKUMNÝ ÚSTAV
VČELAŘSKÝ

Klinická hniloba

Klinické příznaky

Hniloba včelího plodu

Nebezpečná bakteriální choroba podle zákona č. 166/1999 Sb.
i podle mezinárodních pravidel

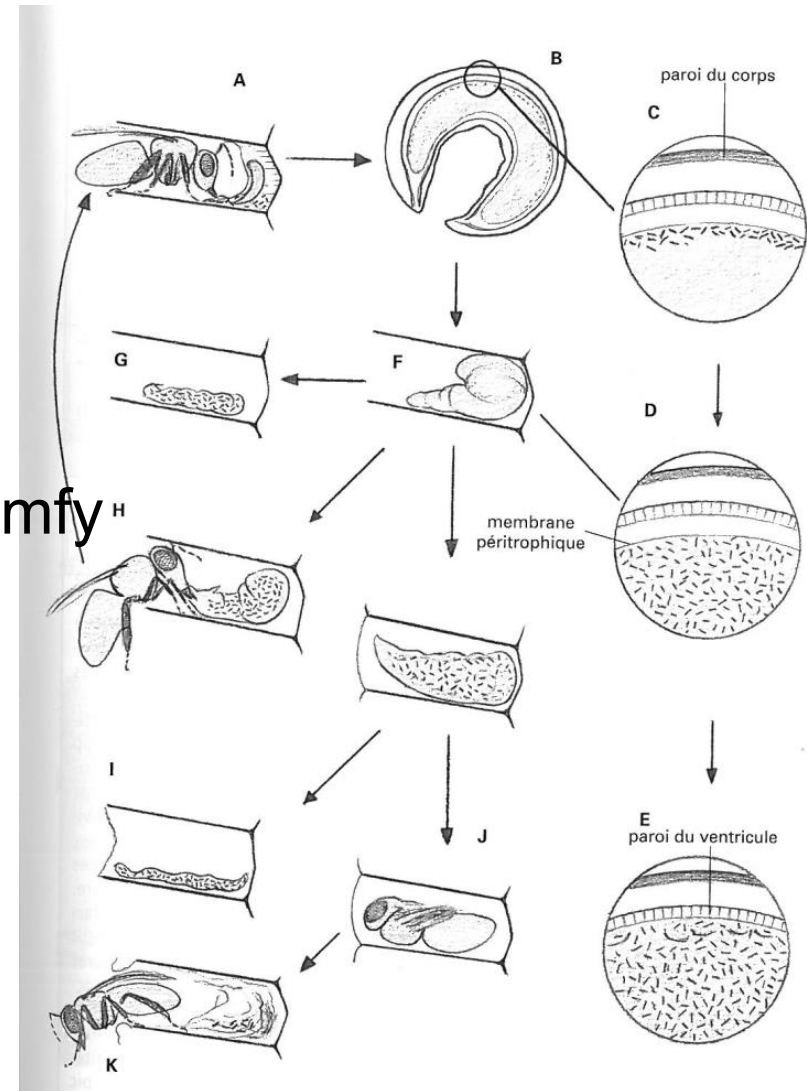
Melissococcus plutonius šíření v hostiteli

Nakažení larev potravou

Namnožení v žaludku

Průnik střevní stěnou do hemolymfy

Rozšíření do všech tkání larvy

Průběh onemocnění u nakažené larvy

Larva 4 – 5. den hyne

Barva žlutá až hnědá

Larva se rychle rozkládá

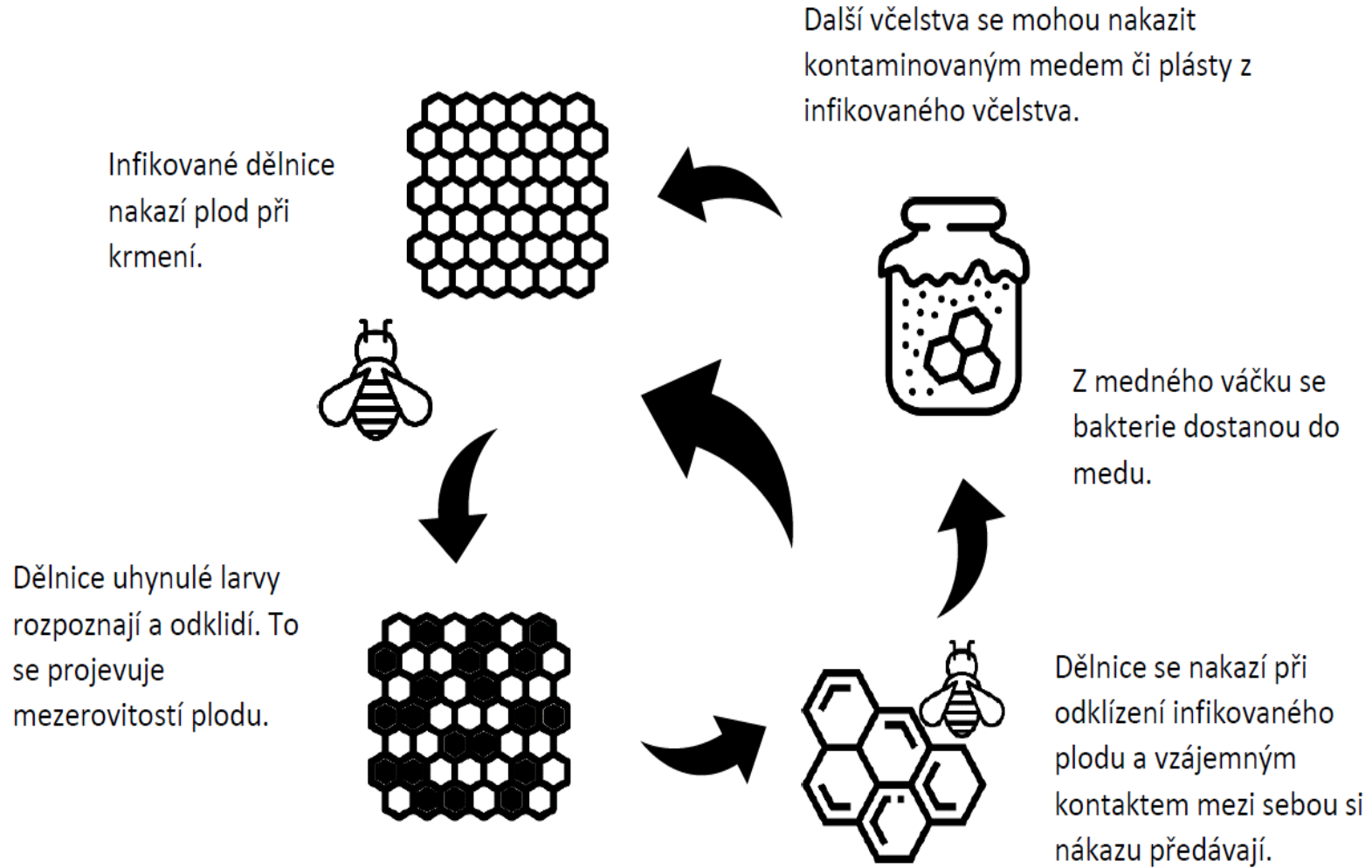
Po vyschnutí se tvoří příškvar

Příškvar lze snadno odstranit

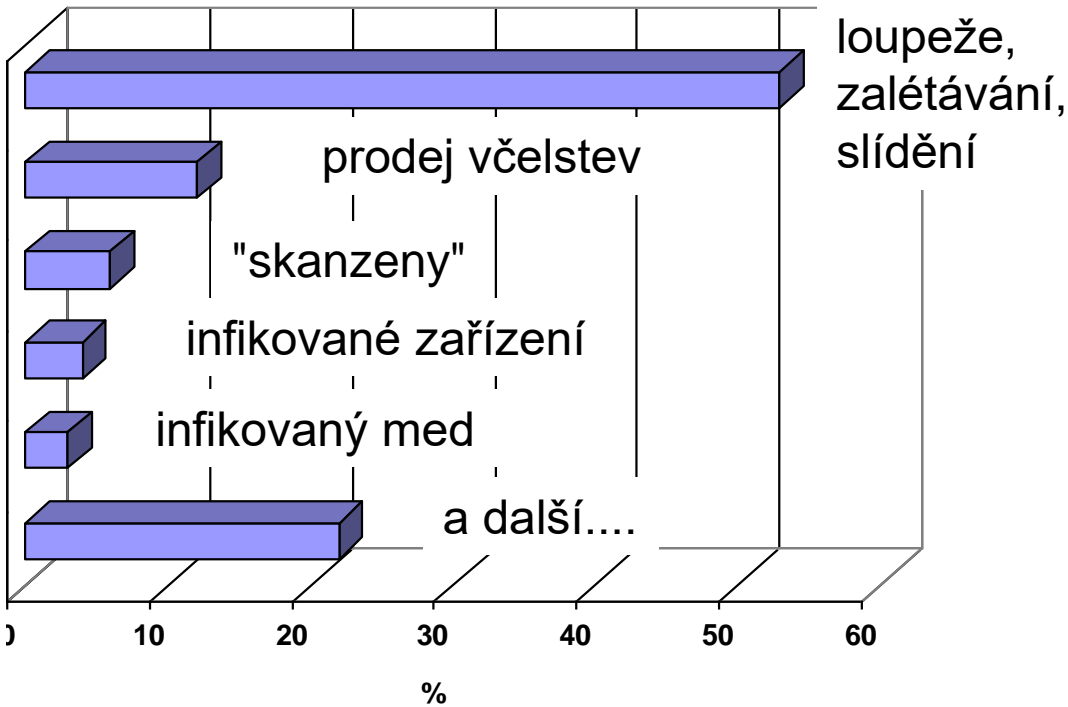
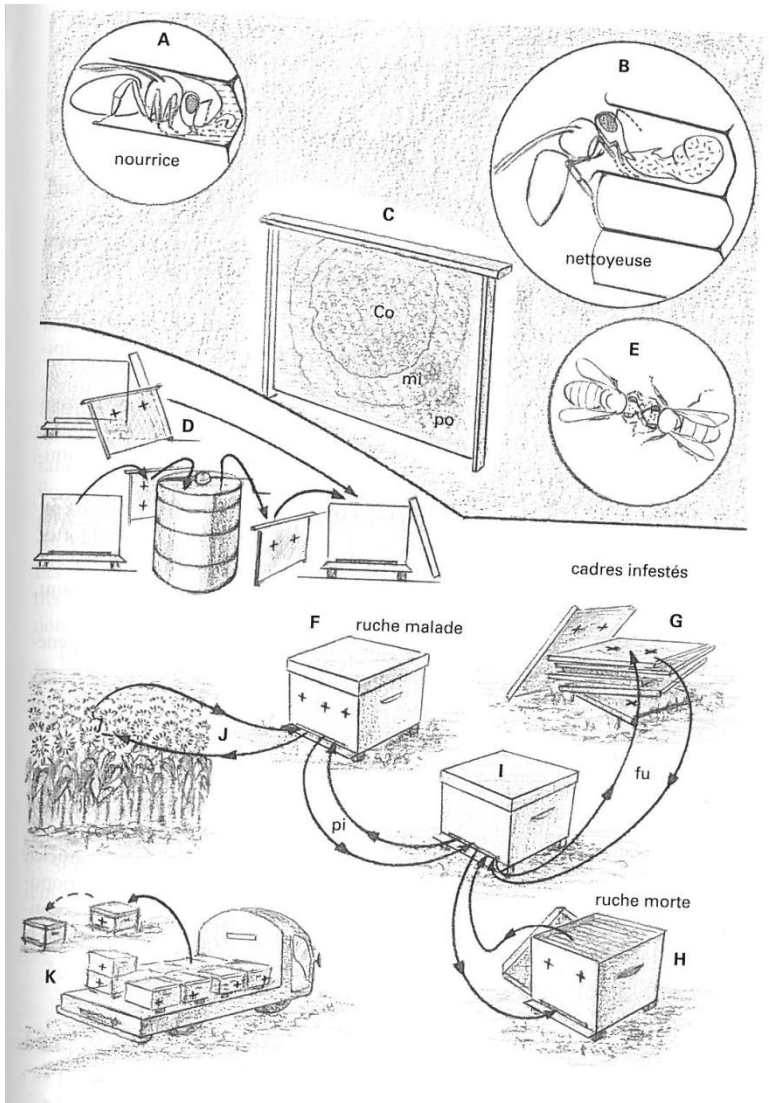

Melissococcus plutonius šíření ve včelstvu

Šíření hniloby v okolí

Průběh onemocnění ve včelstvu

- **Mezerovitost**
- Slábnutí včelstva

Normální zdravý včelí plod

mezerovitost

Průběh onemocnění ve včelstvu

- Mezerovitost
- Slábnutí včelstva
- **Změny na otevřeném plodu**
 - Larvy vyfouklé, splasklé, lehlé

hniloba

Průběh onemocnění ve včelstvu

- Mezerovitost
- Slábnutí včelstva
- **Změny na otevřeném plodu**
 - Larvy vyfouklé, splasklé, lehlé v buňce
 - Změna barvy přes nažloutlou až po hnědou

hniloba

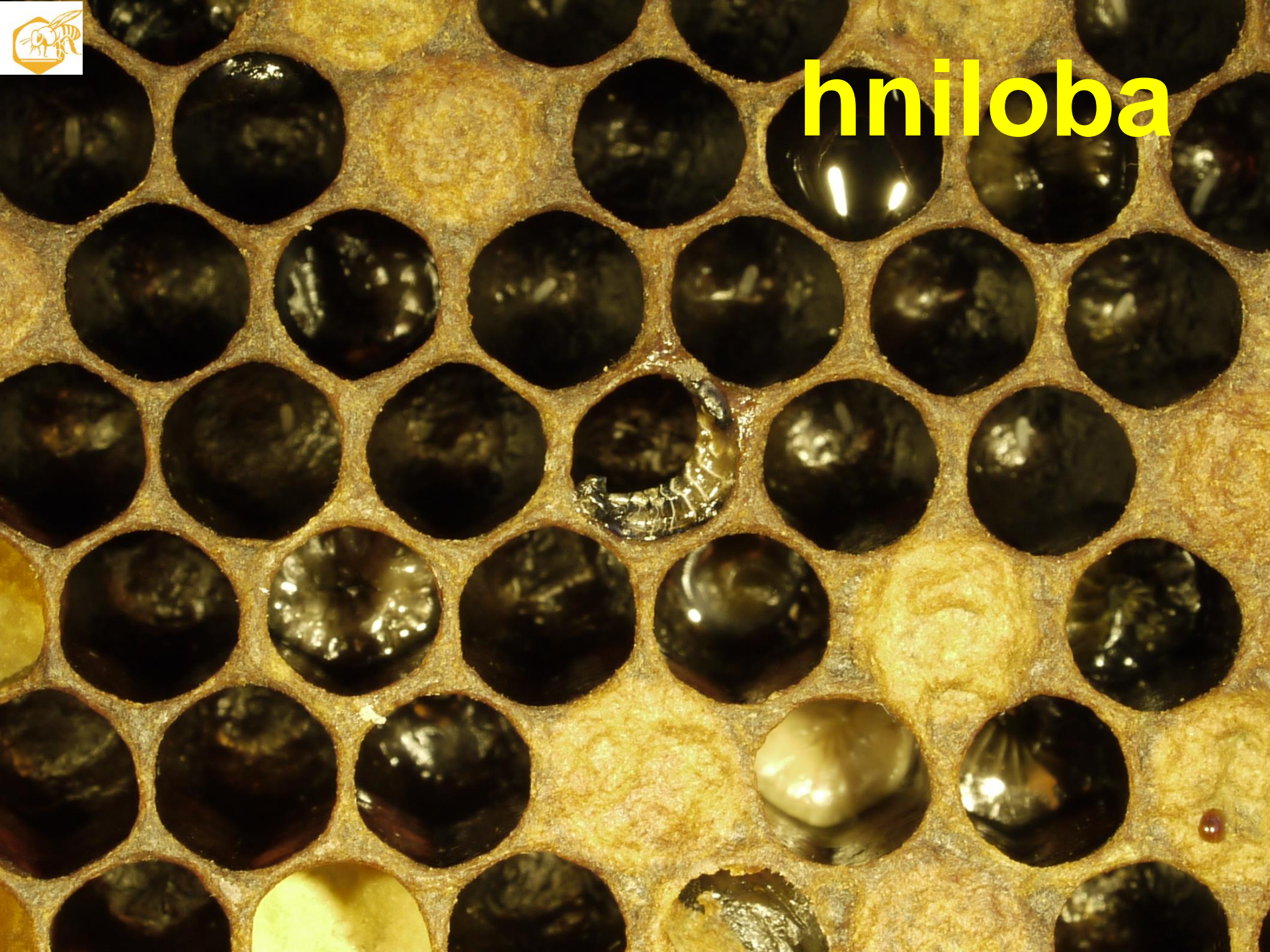

Průběh onemocnění ve včelstvu

- Mezerovitost
- Slábnutí včelstva
- **Změny na otevřeném plodu**
 - Larvy vyfouklé, splasklé, lehlé v buňce
 - Změna barvy přes nažloutlou až po hnědou
 - Od jedné nakažené larvy k desítkám
 - Příškvary lze z buňky vyjmout, zachovalé článkování, viditelné vzdušnice

hniloba

Průběh onemocnění ve včelstvu

- Mezerovitost
- Slábnutí včelstva
- Změny na otevřeném plodu
 - Larvy vyfouklé, splasklé, lehlé v buňce
 - Změna barvy přes nažloutlou až po hnědou
 - Od jedné nakažené larvy k desítkám
 - Příškvary lze z buňky vyjmout, zachovalé článkování, viditelné vzdušnice
- **ZÁMĚNA S JINÝMI ONEMOCNĚNÍMI**

Nakažené larvy hynou
po zavíčkovaní

MOR

Víčka mívají
otvory a uvnitř je
shnilý plod,
někdy se táhne
jako nitka

mezerovitý plod - mor

MOR

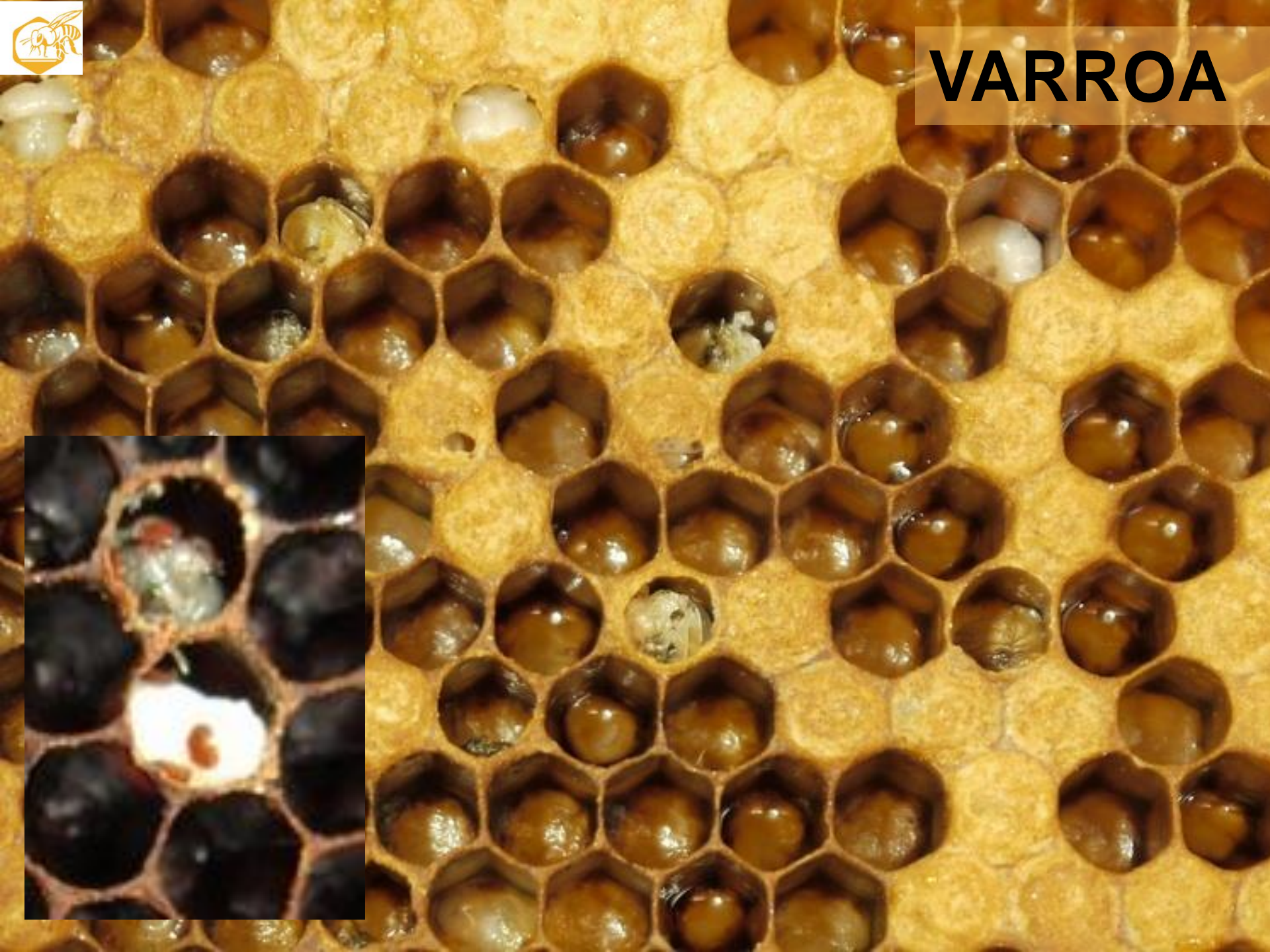

VARROA

VARROA

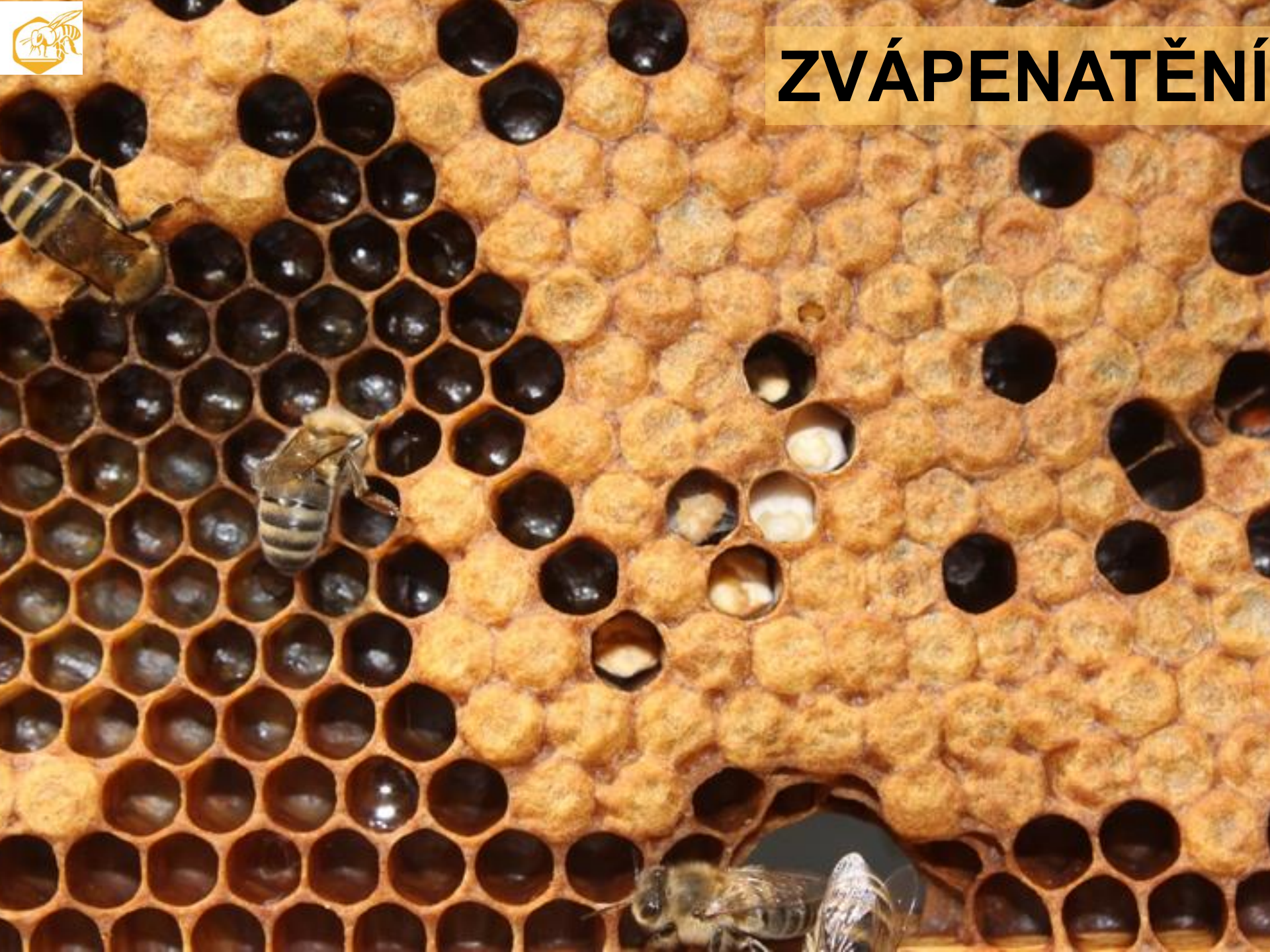

ZVÁPENATĚNÍ

ZVÁPENATĚNÍ

Nenormální včelí plod

➤ Podezření => klinická prohlídka

➤ Odběr vzorků

➤ Laboratorní vyšetření plástu

➤ Negativní výsledek => zvýšená pozornost, opakovat vyšetření

➤ Pozitivní výsledek => vyhlášení MVO, likvidace

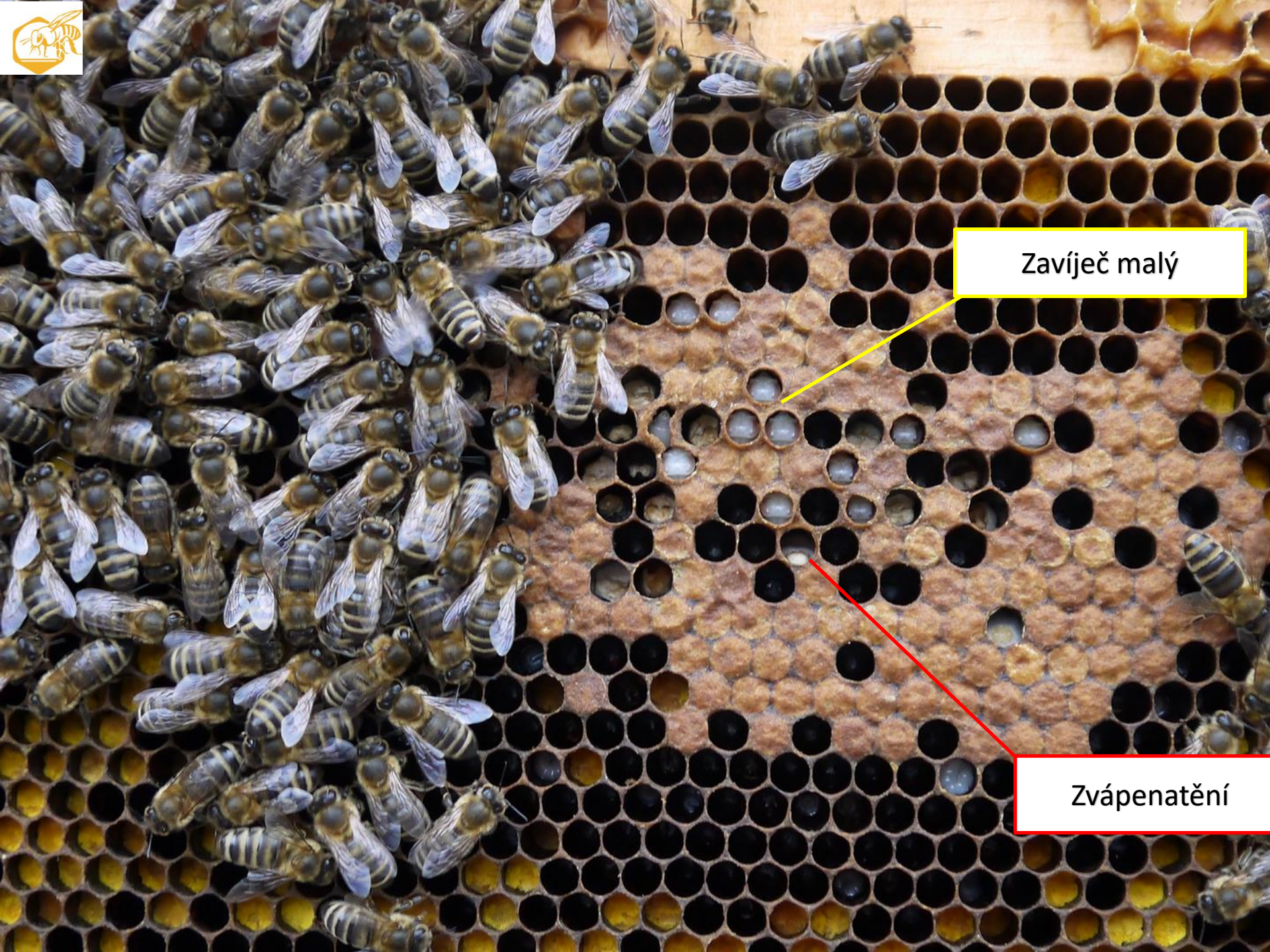

Co dělat v okolí ohniska nákazy ?

Snižování infekčního tlaku

Zavíječ malý

Zvápenatění

Srovnání dezinfekčního efektu

Počáteční koncentrace *P. larvae* spor: $6 \cdot 10^6$ /ml

čas působení	MMPP 1% 20°C	NaOH 5% 20°C	NaOH 5% 80°C	NaOH + Savo 5% + 10%
10 min	$2 \cdot 10^4$	$4 \cdot 10^6$	n.d.	n.d.
1 h	n.d.	$4 \cdot 10^6$	n.d.	n.d.
4 h	n.d.	$2 \cdot 10^6$	n.d.	n.d.
6 h	n.d.	$2 \cdot 10^6$	n.d.	n.d.

n.d. = nedetekováno (detekční limit = 10 CFU/ml)

10 l vody + 500 g NaOH + 1 l Sava = dezinfekční roztok

BEE - SAFE

účinná látka jod

Musí působit alespoň 30 minut, pak velmi účinné

Dražší ale ekologické

Parafínování

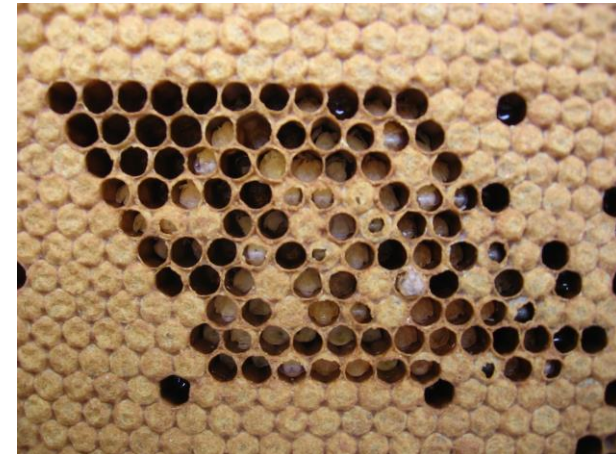
180 – 200 °C, 5 minut

Preventivní opatření a správná včelařská praxe

- svědomitost a pečlivost při prohlídkách
- obměna díla (min. 1/3 ročně, označovat rokem)
- obnova "úlového parku"
- oddělky z ověřených zdrojů
- revize souší, dezinfekce
- brakace včelstev – netrpět slabochy
- nedopustit hladovění včelstev
- čistící pud – pin testy
- hlásit úhyny včelstev

Pin test

Výzkumný ústav včelařský

www.beedol.cz

www.beedol.cz/nemoci

beedol@beedol.cz

parazitologie@beedol.cz

mikrolab@beedol.cz